

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 listopada 2017 r.

Pozycja 206

POSTANOWIENIE

z dnia 11 października 2017 r.

Sygn. akt Ts 22/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar – przewodniczący i sprawozdawca

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

Piotr Pszczółkowski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej O.J.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 lutego 2017 r. (data nadania) O.J. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 110 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713, ze zm.; dalej: k.p.s.w.) jest niezgodny z art. 32 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 6 czerwca 2017 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, uznając, że skarżący przedmiotem skargi uczynił zaniechanie prawodawcze. Dodatkowo Trybunał zwrócił uwagę na oczywistą bezzasadność zarzutu dotyczącego braku możliwości złożenia kasacji od wyroku sądu II instancji przez osobę dochodzącą – na podstawie przepisów k.p.s.w. – odszkodowania lub zadośćuczynienia.

Na powyższe postanowienie skarżący wniósł – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK przez bezpodstawne przyjęcie, że skarga konstytucyjna została oparta na zarzucie zaniechania prawodawczego, a także naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK przez bezpodstawne przyjęcie, że skarga konstytucyjna jest oczywiście bezzasadna.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu

niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają ustaleń przedstawionych w tym orzeczeniu i dlatego nie zasługują na uwzględnienie.

Trybunał stwierdza, że zarzut skarżącego dotyczący obrazy art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK jest bezpodstawny. Trybunał w zaskarżonym postanowieniu zasadnie uznał, że skarżący, dowodząc, iż kwestionowany art. 110 § 1 k.p.s.w. cechuje „niewątpliwe, niekonstytucyjne pominięcie prawodawcze”, w rzeczywistości wniósł o zbadanie zaniechania ustawodawczego, którego badanie pozostaje poza kognicją Trybunału Konstytucyjnego. Co oczywiste, nieuregulowanie w art. 110 § 1 k.p.s.w. kompetencji stron do wniesienia kasacji stanowi dozwolony przejaw swobody legislacyjnej ustawodawcy zwykłego, które należy traktować właśnie jako zaniechanie ustawodawcze. Nieprzyznanie stronom postępowania w sprawach o wykroczenia – a właśnie na gruncie tej procedury toczy się postępowanie w przedmiocie odszkodowania za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie – prawa do wniesienia kasacji wynika z odmienności charakteru postępowania w tego rodzaju sprawach, w szczególności z wagi czynów podlegających rozpoznaniu.

Trybunał podkreśla, że powyższa sytuacja przedstawiałaby się odmiennie, gdyby tylko części uczestników postępowania w sprawach o wykroczenia została przyznana kompetencja do wnoszenia kasacji od prawomocnego orzeczenia. Natomiast, na gruncie zaskarżonego art. 110 § 1 k.p.s.w. uprawnienie to przysługuje jedynie podmiotom specjalnym, które nie były i być nie mogły uczestnikami postępowania w sprawach o wykroczenia. Nie ulega zatem wątpliwości, że sytuacja prawna takich podmiotów jest zdecydowanie odmienna i nie może stanowić punktu odniesienia dla oceny sytuacji prawnej strony takiego postępowania.

W zażaleniu skarżący zarzucił także, że uznanie skargi konstytucyjnej za oczywiście bezzasadną było wynikiem niedostrzeżenia podobieństwa sytuacji prawnej podmiotów dochodzących odszkodowania lub zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie na podstawie przepisów k.p.s.w. i osób dochodzących tych roszczeń na gruncie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.; dalej: k.p.k.), co stanowi naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK. Powyższa argumentacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Trybunał przypomina, że skarżący – w sposób niczym nieskrępowany – zrealizował przysługujące mu prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), uzyskując orzeczenia zarówno sądu I, jak i II instancji. Natomiast stanowisko Trybunału co do sytuacji prawnej osób dochodzących roszczeń z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania, które miało miejsce w postępowaniu w sprawach o wykroczenia oraz w postępowaniu karnym, jest pochodną uznania, że te dwie procedury są od siebie odmiennie. Jednym z podstawowych kryteriów tego różnicowania – wbrew twierdzeniom skarżącego – jest waga czynów podlegających rozpoznaniu w obu postępowaniach. Dlatego kwestia ta odgrywa kluczową rolę podczas oceny zasadności rozpatrywanej skargi konstytucyjnej. Słusznie zatem Trybunał Konstytucyjny w zaskarżonym postanowieniu rozróżnił sytuacje prawne osób dochodzących odszkodowania lub zadośćuczynienia w zależności od rodzaju postępowania, w toku którego doszło do zastosowania zatrzymania. Trybunał podkreśla, że to przepisy tego postępowania, w trakcie którego doszło do krótkotrwałego pozbawienia wolności, regulują postępowanie także w odniesieniu do kwestii dochodzenia roszczeń z tytułu ich niewątpliwie niesłusznego zastosowania. Ponadto, problematyka ta została odrębnie uregulowana na gruncie k.p.s.w., a zatem nie ma uzasadnionych podstaw do wyciągania wniosków o analogicznym charakterze obu sytuacji prawnych.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego – zgodnie z art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – postanawia jak w sentencji.